

Sarajevo, 18.02.2019. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
11.02.2019.- 15.02.2019.

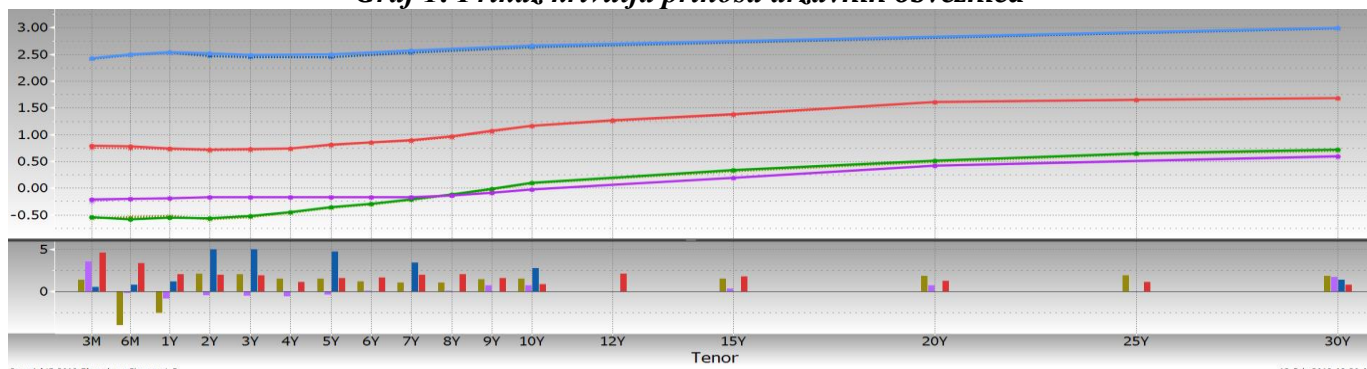
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	8.2.19	-	15.2.19	8.2.19	-	15.2.19	8.2.19	-	15.2.19	8.2.19	-	15.2.19
2 godine	-0,58	-	-0,56	↗	2,47	-	2,51	↗	0,71	-	0,74	↗
5 godina	-0,37	-	-0,35	↗	2,44	-	2,49	↗	0,80	-	0,81	↗
10 godina	0,09	-	0,10	↗	2,63	-	2,66	↗	1,15	-	1,16	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	8.2.19	-	15.2.19
3 mjeseca	-0,523	-	-0,521
6 mjeseci	-0,546	-	-0,586
1 godina	-0,485	-	-0,518

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 15.02.2019. godine (pune linije) i 08.02.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone su početkom protekle sedmice bilježili korekciju naviše, ali u poređenju s prethodnom sedmicom nisu zabilježili bitnije promjene. Istovremeno, zabilježen je pad prinosa italijanskih obveznica nakon što je u prethodnoj sedmici zabilježen njihov priličan rast. Na pad prinosa ovih obveznica su, između ostalog, pozitivno djelovali i rezultati regionalnih izbora u Italiji, koji su pokazali da je popularnost stranke zamjenika premijera Salvinija, koja se smatra manje populističkom, znatno veća u poređenju s drugom koalicijom partijom (Five Star Movement) te time uticali na špekulacije o mogućnosti novih izbora i formiranja nove koalicije koja bi bila više „prijateljski nastrojena ka tržištu“. Smanjenje prinosa italijanskih obveznica je nastavljeno i narednih dana, zahvaljujući povećanom optimizmu vezano za trgovinske pregovore. Posmatrano na sedmičnom nivou, prinosi italijanskih obveznica su smanjeni između 16 baznih poena (desetogodišnje obveznice) i 27 baznih poena (petogodišnje obveznice). Krajem protekle sedmice član IV ECB Coeure je izjavio da ECB raspravlja o mogućnosti uvođenja novog programa dugoročnog finansiranja banaka (TLTRO), za koji mora biti siguran da će imati pravu svrhu, a što predstavlja do sada najsnažniju poruku da kreatori monetarne politike rade na mogućnosti novih stimulansa. Izjave članova UV ECB u posmatranom periodu su bile nešto više optimistične u smislu očekivanja rasta inflacije u srednjem roku i potrebi za strpljenjem, kao i upozorenjima da ne treba uzimati u obzir pojedinačne ekonomske podatke kada se donose odluke

monetarne politike, jer je trenutni ambijent veoma neizvjestan. Ipak, predsjednik Deutsche Bundesbank Weidmann je ukazao na to da eurozona još uvijek nije otporna na krize, tako da ECB i dalje rizikuje potrebu da funkcionira kao jedinica za odgovor na krizu, što je rizik po njenu nezavisnost.

Objavljeni ekonomski indikatori za eurozonu, kao što je veći pad industrijske proizvodnje od očekivanog u eurozoni, odnosno stagnacija rasta GDP-a u najvećoj evropskoj privredi, Njemačkoj, su još jednom potvrdili da je krajem protekle godine došlo do usporenja privrednog rasta ove regije, što negativno djeluje na očekivanja za tekuću godinu. Centralna banka Francuske je saopćila da bi rast GDP-a zemlje u prvom kvartalu mogao iznositi 0,4%, što je blago iznad 0,3%, koliko je iznosio kvartalni rast u posljednjem kvartalu 2018. godine. Parlament Španije je polovinom protekle sedmice odbio prijedlog budžeta za 2019. godinu, koji je predložila vladajuća socijalistička partija, a što je uticalo na to da premijer Španije Sanchez ubrzo nakon toga pozove na održavanje prijevremenih izbora te najavi 28. april kao datum održavanja istih.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	DEC	-3,3%	-4,2%	-3,0%
2.	Trgovinski bilans – EZ (u milijardama EUR)	DEC	15,7	15,6	15,8
3.	Trgovinski bilans – Italija (u milijardama EUR)	DEC	-	3,66	3,85
4.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR)	DEC	-	2.316,7	2.345,4
5.	GDP – EZ (kvartalno) prelim.	IV kvartal	0,2%	0,2%	0,2%
6.	GDP – Njemačka (kvartalno) prelim.	IV kvartal	0,1%	0,0%	-0,2%
7.	GDP – Holandija (kvartalno) prelim.	IV kvartal	0,5%	0,5%	0,1%
8.	GDP – Portugal (kvartalno) prelim.	IV kvartal	0,3%	0,4%	0,3%
9.	Zaposlenost – EZ (kvartalno)	IV kvartal	-	0,3%	0,2%
10.	ILO stopa nezaposlenosti – Francuska (kvartalno)	IV kvartal	9,1%	8,8%	9,1%
11.	Stopa inflacije – Holandija	JAN	-	2,0%	1,8%
12.	Stopa inflacije – Španija	JAN	1,0%	1,0%	1,2%

SAD

Iako su tokom protekle sedmice prinosi američkih obveznica bilježili volatilno kretanje pod uticajem različitih političkih i ekonomskih događaja, posmatrano na sedmičnom nivou, promjene prinosa bile su male. Informacije koje su obilježile proteklu sedmicu bile su objavljivanje podataka o značajnom smanjenju inflatornih pritisaka u SAD, odnosno objavljivanje podatka o usporenju rasta indeksa potrošačkih i proizvođačkih cijena. Ove informacije doprinose očekivanjima učesnika na finansijskim tržištima da će FOMC pauzirati povećanje referentne kamatne stope na neodređen period. Pored navedenog, pažnja učesnika na finansijskim tržištima bila je usmjerena i na pregovore američke administracije sa kineskim kolegama, što je donijelo određeni optimizam. Američki zakonodavci su tokom protekle sedmice uspjeli da postignu dogovor o finansiranju izgradnje sigurnosnih prepreka na granici SAD i Meksika, čime je postignut dogovor i o budžetu SAD te je izbjegnuto ponovno zatvaranje dijela američke administracije. Međutim, predsjednik SAD Trump je potpisao saglasnost na njihov dogovor kako bi omogućio dalje normalno funkcionisanje federalne administracije, ali je pored toga proglasio i vanredno stanje u SAD (eng. National Emergency), kako bi omogućio izdvajanje sredstava za finansiranje izgradnje zida na pomenutoj granici.

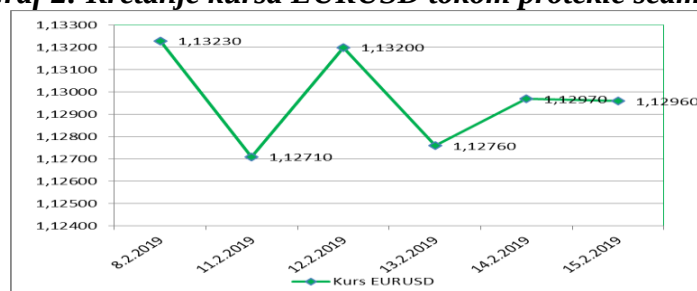
Prema rezultatima Reutersove ankete postoji šansa od 25% za recesiju u SAD u narednih godinu dana, što je scenario koji bi trebalo da spriječi Fed pomoću povećanja kamatnih stopa narednog mjeseca. Anketirani ekonomisti očekuju samo jedno povećanje kamatnih stopa ove godine, najvjerovatnije već u narednom kvartalu, umjesto prethodno prognozirana dva.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Mjesečno stanje budžeta (milijardi USD)	DEC	-11,0	-13,5	-23,2
2.	Indeks maloprodaje (M/M)	DEC	0,1%	-1,2%	0,1%
3.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	JAN	1,5%	1,6%	1,9%
4.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	JAN	2,1%	2,0%	2,5%
5.	Indeks cijena uvezenih roba i usluga (G/G)	JAN	-1,6%	-1,7%	-0,5%
6.	Indeks cijena izvezenih roba i usluga (G/G)	JAN	-	1,1%	1,1%
7.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	JAN	0,1%	-0,6%	0,1%
8.	Iskorištenost kapaciteta	JAN	78,7%	78,2%	78,8%
9.	Indeks proizvodnje prerađivačkog sektora (M/M)	JAN	0,0%	-0,9%	0,9%
10.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Njujorka	FEB	7,0	8,8	3,9
11.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	FEB 9	225.000	239.000	235.000

USD je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURUSD smanjen s nivoa od 1,13230 na nivo od 1,12960.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Preliminarni podaci za četvrti kvartal prošle godine su pokazali da je ekonomija Velike Britanije zabilježila najsporiji rast u posljednjih šest godina, kako zbog zabrinutosti oko Brexita, koji je ograničio investicije kompanija tako i zbog globalnog usporenja koje se odrazilo na trgovinu. Tokom 2018. godine stopa rasta je smanjena na najniži nivo od 2012. godine te je iznosila 1,4% (u 2017. godini iznosila je 1,8%).

Guverner BoE Carney je izjavio da će se globalni ekonomski rast vjerovatno stabilizovati na novom, sporijem nivou, s obzirom na to da Kina, trgovinski rat i rastući protekcionizam prijetu „delikatnom ekvilibrijumu“, pojasnivši da su rastući dug u Kini i nove barijere u globalnoj trgovini značajan i rastući rizik za izgled ekonomskog rasta, dok protekcionizam već ima efekat, uzimajući u obzir sadašnje opšte usporenje. Član MPC BoE Vlieghe je izjavio da BoE vjerovatno može povećati kamatne stope samo jednom tokom ove godine u uslovima slabljenja ekonomije Velike Britanije, kao i globalne ekonomije, pa je čak dodao da bi i jedno povećanje moglo biti previše. Vlieghe je izjavio da je prije godinu dana mislio da je jedno do dva povećanja po kvartalu u toku godine najvjerovatniji, centralni scenario, te dodao da je došlo do značajne neizvjesnosti njegovih očekivanja za kamatne stope, kao i da znakovi usporenja ekonomije u 2019. godini znače „da mnogo toga treba da se kreće na pravi način“ da bi se ova očekivanja pokazala ispravnim. U slučaju realizacije scenarija Brexita bez sporazuma, Vlieghe je izjavio da očekuje da će BoE zadržati referentnu kamatnu stopu na sadašnjem nivou duže vrijeme ili će je smanjiti kako bi pomogla ekonomiji.

Donji dom Parlamenta je tokom prethodne sedmice glasao sa 303 u odnosu na 258 glasova protiv prijedloga kojim se odobrava pristup premijerke May u rješavanju zastoja Brexita kroz nastavak pregovara sa EU, čime je sugerisano da postoji mala šansa odbrane od pokušaja da Parlament preuzme kontrolu nad ovim procesom 27. februara.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP (Q/Q) P	IV kvartal	0,3%	0,2%	0,6%
2.	Lična potrošnja (Q/Q) P	IV kvartal	0,3%	0,4%	0,5%
3.	Potrošnja vlade (Q/Q) P	IV kvartal	0,5%	1,4%	-0,3%
4.	Izvoz (Q/Q) P	IV kvartal	1,0%	0,9%	1,1%
5.	Uvoz (Q/Q) P	IV kvartal	1,0%	1,3%	0,8%
6.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) P	IV kvartal	-1,0%	-1,4%	-1,1%
7.	Industrijska proizvodnja (G/G)	DEC	-0,5%	-0,9%	-1,3%
8.	Prerađivački sektor (G/G)	DEC	-1,1%	-2,1%	-1,2%
9.	Građevinski sektor (G/G)	DEC	1,5%	-2,4%	1,8%
10.	Inflacija (G/G)	JAN	1,9%	1,8%	2,1%
11.	Maloprodaja (G/G)	JAN	3,4%	4,2%	3,1%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, kao i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast s nivoa od 0,87405 na nivo od 0,87621, dok je kurs GBPUSD smanjen s nivoa od 1,2944 na nivo od 1,2889.

JAPAN

Preliminarni podaci za četvrti kvartal prošle godine, objavljeni prošle sedmice, su pokazali da je privreda Japana u ovom periodu zabilježila ekspanziju od 0,3% na kvartalnom nivou, što je bolji podatak od prethodno zabilježene kontrakcije od 0,7%. Posmatrano na godišnjem nivou, japanska privreda je zabilježila očekivanu ekspanziju od 1,4%, dok je prethodno zabilježen pad od 2,6%. Ministar ekonomije Japana Motegi je izjavio da japanska ekonomija prati trend postepenog oporavka, koji je najvećim dijelom rezultat rasta privatne potrošnje. Takođe, Motegi je naglasio da se i dalje moraju pratiti neizvjesnosti vezano za globalne ekonomske izgleda, uključujući i kinesku ekonomiju, kao i fluktuacije u finansijskim sektorima drugih tržišta.

Istovremeno, potpredsjednik Agencije za dodjelu kreditnog rejtinga Moody's De Guzman je izjavio da je oktobar dobro vrijeme da Vlada Japana poveća porez na promet, jer su rizici koje predstavljaju globalne trgovinske tenzije vjerovatno privremeni. Takođe, De Guzman je istakao da su izgledi rasta japanske privrede i dalje stabilni, dijelom zato što su podržani fleksibilnom monetarnom politikom te finansijskim sektorom zemlje koji je dovoljno snažan da izdrži sadašnje okruženje niskih kamatnih stopa.

BoJ je protekle sedmice, prvi put od jula, smanjila iznos za kupovinu obveznica, kako bi se zaustavio pad prinosa podstaknut rastućim rizicima na globalnom nivou.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

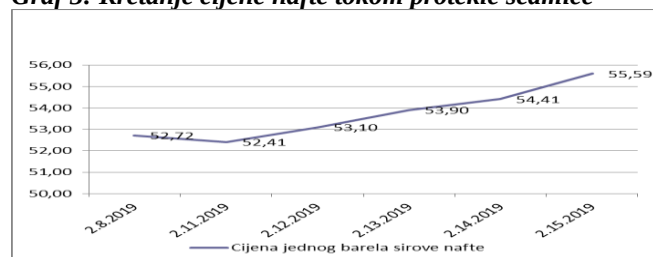
Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP (Q/Q) P	IV kvartal	0,4%	0,3%	-0,7%
2.	GDP (G/G) P	IV kvartal	1,4%	1,4%	-2,6%
3.	Privatna potrošnja (Q/Q) P	IV kvartal	0,7%	0,6%	-0,2%
4.	Poslovna potrošnja (Q/Q) P	IV kvartal	1,8%	2,4%	-2,7%
5.	Monetarni agregat M2 (G/G)	JAN	2,4%	2,4%	2,4%
6.	Monetarni agregat M3 (G/G)	JAN	2,1%	2,1%	2,1%
7.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	DEC	-0,1%	-0,3%	-0,4%
8.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) P	JAN	-	-18,8%	-18,3%
9.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	JAN	1,0%	0,6%	1,5%
10.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	DEC	-	-1,9%	1,5%
11.	Indeks iskorištenosti kapaciteta (M/M)	DEC	-	-1,9%	1,0%

JPY je tokom protekle sedmice blago deprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURJPY zabilježio rast s nivoa od 124,26 na nivo od 124,78. JPY je deprecirao i u odnosu na USD te je kurs USDJPY zabilježio rast s nivoa od 109,73 na nivo od 110,47.

NAFTA I ZLATO

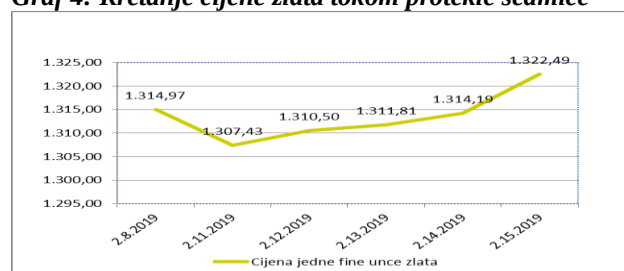
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 52,72 USD (46,56 EUR). Cijena nafte je tokom protekle sedmice bilježila rast koji je bio podstaknut saopštenjem da će Saudijska Arabija i Rusija bržim tempom od očekivanog smanjiti obim proizvodnje ovog energenta u okviru sporazuma zemalja članica OPEC-a i Rusije. Pored toga, doprinos rastu cijene nafte dala je i činjenica da se dvije članice naftnog kartela, Venecuela i Iran, suočavaju sa sankcijama na izvoz nafte, koje su im uvele SAD. Ove informacije, kao i pozitivna očekivanja da će SAD i Kina postići dogovor o rješavanju svog trgovinskog spora su tokom jučerašnjeg trgovanja uticali na povećanje tražnje za ovim energentom. Tokom protekle sedmice objavljena je informacija da su američke zalihe nafte povećane za 3,6 miliona barela na sedmičnom nivou. Trend rasta cijene jednog barela sirove nafte je nastavljen do kraja sedmice te se ovim energentom trgovalo po cijeni koja se nalazi na najvećem nivou od novembra prošle godine. Samo u ovoj godini cijena nafte je povećana za 23%. Na zatvaranju tržišta u petak, cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 55,59 USD (49,21 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.314,97 USD (1.161,33 EUR). Tokom trgovanja u ponedjeljak je zabilježeno smanjenje cijene jedne fine unce zlata pod uticajem povećane tražnje za aktivom denominiranom u USD, a što je bio rezultat optimizma da se SAD neće ponovo suočiti sa djelimičnim zatvaranjem državne administracije, nakon što su američki zakonodavci postigli okvirni dogovor o finansiranju sigurnosne infrastrukture na granici između SAD i Meksika. Međutim, objavljivanje razočaravajućih informacija za SAD i eurozonu, ali i druge razvijene privrede, tokom protekle sedmice je podstaklo rast tražnje za sigurnošću monetarnog zlata. SAD se suočavaju sa znatnim smanjenjem inflatornih pritisaka, što je značajno smanjilo očekivanja rasta kamatnih stopa u ovoj privredi, a što je u skladu sa nedavnim izjavama Fedovih zvaničnika. Centralna banka Kine je objavila da je vrijednost zlata u deviznim rezervama krajem prošlog mjeseca povećan na 79,32 milijarde USD sa 76,33 milijarde USD, koliko je zabilježeno u decembru. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.322,49 USD (1.170,76 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.